

MEGHÍVÓ

Az MTA BTK Irodalomtudományi Intézetének Reneszánsz Osztálya a régi magyar irodalomtörténeti oktató- és kutatóhelyekkel közösen tisztelettel meghívja Önt 2018. október 30-án, kedden délután 4 órakor kezdődő vitaülésére:

TÓTH GERGELY: Neosztoicizmus és rendi szemléletű történetírás?

Lipsius műveinek hatása (és hatástalansága) Révay Péter

De Monarchia et Sacra Corona... című munkájában

Az előadás rezüméje:

Előadásomban azt kívánom bemutatni, hogy milyen formában jelentkezik Lipsius műveinek és neosztoikusnak nevezett eszmérendszerének a befolyása Révay Péter (1568–1622) posztumusz megjelent nagy országtörténetében (*De Monarchia et Sacra Corona...* 1659). A főrangú, s művében is a nemesi-rendi világképet érvényesítő tudós koronaőr, bár Lipsiust nagyra becsülte, meglehetősen távol állt a németalföldi szerző nézeteitől, aki köztudottan a korlátlan fejedelmi hatalom mellett érvelt a *Politica*-ban (*Politicorum seu civilis doctrinae libri sex*, 1589). Úgy tapasztaltam, hogy Révay e nyilvánvaló ellentét dacára is tudta hasznosítani Lipsius fő munkáját és az abban írtakat, de csak bizonyos szelekció, illetve megszorítások alkalmazásával. Emellett arról is kívánok szólni, hogy a jeles németalföldi filozófus művei a politikum mellett más téren is hatással voltak Révay históriájára – így olyan alapvető kérdésekben is, mint a régmúlt elbeszélésének és értelmezésének a lehetőségei.

TÓTH GERGELY az MTA BTK Történettudományi Intézetének tudományos munkatársa. Fő kutatási területe jelenleg Bél Mátyás és Révay Péter műveinek kutatása és kiadása, valamint a kora újkor magyarországi történetírás és műltszemlélet.

Együttal tájékoztatom a Rebakucs tág kutatóközösségének tagjait az intézeti Reneszánsz Osztály elmúlt egy hónapjának néhány eseményéről. (1) Szörényi László szeptember 8-án Balatonfüreden, az Ovidius halálának 2000. évfordulója alkalmából rendezett konferencián adott elő: a jezsuita Jánosi Miklós *Natales Liberae Regiaque civitatis Tirnaviensis* (1727) című eposzát mint Ovidius-imitációt mutatta be. (2) Az MTA szeptember 26-án rendezte meg *Fiatal kutatók féldőben* című beszámoló konferenciáját. A Reneszánsz Osztályról Fajt Anita szerepelt *Embernek maga Istenre való bagyása: Küzdelem a nyelvvel* című előadásával. (3) Szeptember 28-án Bartók István *Coimbrától Nagyszombatig: Az irodalmi ízlés változása a prédikációelmélet tükrében* címmel tartott előadást a Pécsi Tudományegyetemen, az *Egyházi társadalom a 18. századi Magyarországon* című konferencián. (4) Zászkaliczky Márton szeptember 29-én *An "apolitical" adaptation of Melanchthon's political theology: Péter Bornemisza's sermons on principality* címmel tartott előadást a *Hamlet in Wittenberg: Civic and Princely Education in Early Modern Europe* című nemzetközi workshopon (MTA BTK Filozófiai Intézet).

Szívélyes üdvözléttel,
Kecskeméti Gábor
igazgató